

ansføre nogle korte Citater. — Det var i Rigsdagens 5te Session (1853—54), at der i Folkethinget indkom et privat Lovforslag om Frihed i den danske Folkkirke. Det var af Forslagsstilleren affattet i 2 Paragrafer, og der blev i Folkethinget nedsat et Udvalg af 7 Medlemmer. Af disse 7 fraraadede de 2 aldeles at gaae ind paa Forslaget, medens de 5 ubearbejdede et Lovforslag i 9 Paragrafer, af hvilke § 4 lød saaledes: „Det skal være ethvert Medlem af Folketirken tilladt at faae kirkelige Forretninger udførte i sin Sognkirke af hvilken Præst han ønsker, naar han benytter en Tid, da den eller de ansatte Præster ikke bruge Kirken.“ Denne Paragraph blev ved 2den Behandling vedtaget i Folkethinget med 75 Stemmer mod 3, og dernæst blev hele Forslaget ved 3die Behandling vedtaget med 65 Stemmer mod 6. Det gik dernæst over til Landstinget, som nedsatte et Udvalg; men da Tiden allerede var saa langt freimrykket, blev Udvalget ikke færdig med sin Betænkning. — Smidtidigt var den store Kirkecommission bleven nedsat og havde ubearbejdet sine Forslag, deriblandt ogsaa et om Sognebaandets Løsning, og dette Forslag blev af Regjeringen forelagt i Rigsdagens 6te Session (1854—55) og først i Landstinget. Ved Sagens 2den Behandling i Landstinget yttrede et Medlem, den nuværende 7de Landstingsmand for 2den Kreds (Halbiger), at den Vanffelighed, der opstod med Hensyn til Skolelærernes Offer, maaske mest kunde afhjælpes derved, at man gav den næste Præst Tilladelse til at benytte Sognet, hvorved den vedkommende Skolelærer varisat, og dernæst bebudede den nuværende 5te Landstingsmand for 2den Kreds (B. ristenfen) et Endringsforslag til 3die Behandling, vistnok af andre Grunde, men dog i den hne Retning, og ønskede at høre Ministerens Udtalelse derom. Da svarede den daværende Kultusminister, efter først at have fremhævet sine Betænkninger ved at optage det i Loven selv: „Jeg vil altsaa med Hensyn til denne Bestemmelse, hvorom jeg isvrigt tror ikke at burde sige mig, forinden det bebudede Endringsforslag foreligger, erklære, at jeg, hvad selve Sagen angaaer, ikke kan have Noget derimod, idet

med Grundtanken i Lovforslaget, men jeg tror, at det vil have sine Vanffeligheder at give Tanken Form i en udtryffelig Lovbestemmelse; det vil derimod formeentlig være ad administrativt Veie, at man vil kunne finde en saadan Ordning af dette Spørgsmaal, at det lettere og med mindre Afstød kan sættes igjennem.“ Rigtignok yttrede den samme Minister under samme 2den Behandling af Sagen sig, som det synes, i en noget anden Retning, idet han sagde: „Derimod vilde det vistnok være ganske imod Tanken i dette Lovforslag, dersom en sliq Bestemmelse skulde betragtes som udgaaet fra det Princip, at man, efterat have stillet sig fra sin Sognepræst og sin Sognemængde, da for Næmheds Skyld kunde benytte Kirkebygningen til Foretagelse af kirkelige Handlinger.“ Men — ved Sagens 3die Behandling erklærede den sidstnævnte ærede Landstingsmand, at han ikke vilde stille sit bebudede Endringsforslag, deels med Hensyn til de Udtalelser, som den høitærede Kultusminister allerede fremførte i sidste Møde, men deels og endnu mere med Hensyn til de Udtalelser, som han har været saa god at fremføre for mig, da jeg privatim confererede med ham derom. Jeg har det Haab, at den høitærede Minister vil ad administrativt Veie lade det komme til alle Vedkommendes, som det paa visse Steder lader til, fornødne Kundskab, at Kirkerne, hvor der ikke er gyldige Hindringer derfor, virkelig tilkomme Menighedens medlemmerne og bør overlades til disses Benyttelse, uanset om de bruge Stedets Præst eller en anden“ — hvor paa Ministeren, efter at haar havde gjentaget, hvorfor han ikke ønskede dette Punkt optaget i Loven selv, svarede: „Derimod kan der ikke være Tvivl om, at man ad administrativt Veie kan sørge for, at Afbenyttelsen af Kirken kan finde Sted, naturligvis efterat iforveien den fornødne Aftale har fundet Sted for at forebygge Collision med Hensyn til de kirkelige Handlinger; som skulle udføres af Sognets egen Præst.“ Derpaa gik Sagen fra Landstinget over til Folkethinget, og her blev af 17 Medlemmer til 2den Behandling stillet følgende Tillægsforslag: „Det skal være ethvert Medlem af Folketirken tilladt at faae kirkelige Forretninger udførte i sin Sog-